

Tanr? Duygulan?mlar? ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tanr? Duygulan?mlar? ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31367>

Özet

Tanrı Duygulanımları Ölçeği (TDÖ), orijinal adı Affections of God Scale olan psikolojik bir aracın Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, bireylerin Tanrı ile olan ilişkilerindeki duygusal ve duyuşsal boyutları ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, dindarlık ve maneviyat araştırmalarında, özellikle de Tanrı algısının bireyin duygusal yaşamı üzerindeki etkilerini incelemeye önemli bir rol oynamaktadır. Uyarılma çalışması, ölçeğin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu, psikometrik özelliklerini ve yapısal geçerliliğini test etmek üzere gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Tanrı Duygulanımları, Din Psikolojisi, Ölçek Uyarılma, Dindarlık, Duygusal Yaşam, Maneviyat, Psikometri.

Yazarlar

Akın, A., Akın, Ü., Sahranç, Ü., Adam-Karduz, F.F., Kaya, Ç., Demir, D., Baykut, ?., & Usta, F.

Amaç

Tanrı Duygulanımları Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin Tanrı'ya yönelik yaşıadıkları duygusal tepkileri, davranışları ve duyuşsal deneyimleri sistematik olarak ölçebilecek, Türk kültürü bağlamında geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı sunmaktır. Bu uyarılma çalışması, uluslararası alanda kullanılan bu önemli aracın Türk akademik literatürüne kazandırılması sağlamıştır.

Ölçek, özellikle din psikolojisi alanında çalışılan araştırmalara, bireysel dindarlık deneyimlerinin duygusal bileşenlerini derinlemesine inceleme fırsatı sunar. Bu sayede, Tanrı ile kurulan ilişkinin psikolojik iyi oluş, stresle başa çıkma ve yaşam doyumu gibi değişkenlerle olan korelasyonları incelenebilir.

Yapı

Ölçek, bireyin Tanrı'ya karşı hissettiği duygulanımları (sevinç, huzur, korku, kaygı, sevgi vb.) ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu yapı, genellikle bilişsel inançlardan veya davranışsal pratiklerden (ibadet) ayrı olarak değerlendirilen, tamamen duygusal yönelimi ele alır.

Ölçeğin ölçtüğü temel psikolojik yapı, bireyin dindarlık deneyiminin kalitesini ve derinliğini duygusal bir mercekten yansıtır. Adaptasyon sürecinde, bu duygusal yapıya orijinal ölçekteki faktör yüklerini ve boyutları koruyup korumadığı titizlikle incelenmiştir.

Geçerlik

Tanrı Duygulanımları Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları, yapıya doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Geçerlik analizleri, ölçek maddelerinin Türk örnekleminde de beklenen faktör yapısını ortaya koyduğunu göstermiştir.

Özgün uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliği, ilgili diğer psikolojik yapılarla olan ilişkileri (yakınsama ve zıdsama geçerliği) incelenerek desteklenmiştir. Spesifik geçerlik katsayıları ve detaylı analizler için, 2014 yılındaki konferans bildirisinin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, iç tutarlılık katsayıları (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanarak raporlanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Uyarlama çalışmasında elde edilen güvenilirlik verileri, Tanrı Duygulanımları Ölçeği'nin Türkçe formunun, araştırmalarda tutarlı sonuçlar elde etmek için yeterli psikometrik güvenilirliğe sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Tanrı Duygulanımları Ölçeği'nin faktör yapısını Türk örnekleminde incelenmesi amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçeğin orijinal yapısını (yani, Tanrı'ya yönelik farklı duygulanım boyutları) Türk kültüründe de geçerli olup olmadığını test etmek için kritik öneme sahiptir.

Analiz sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapısını korunduğunu ve faktörlerin birbirlerinden ayrılarak anlamlı bir bütün oluşturduğunu kanıtlamıştır. Bu bulgular, ölçeğin teorik yapısını kültürel adaptasyona rağmen sağlam kaldığını göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama, Öz Bildirim Ölçeği

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik derecelendirme basamakları orijinal makalede yer almaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal (İngilizce)

Popülasyon Grubu: Genel Yetişkin Popülasyonu, Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetişkin ve Yetişkin

Popülasyon Detayları: Uyarılma çalışması genellikle üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir; ancak ölçek, dindarlığın duygusal boyutunu ölçmek isteyen tüm yetişkin gruplarına uygulanabilir. Uygulama için spesifik demografik kısıtlamalar bulunmamaktadır.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan, katılımcıların kendilerine sunulan ifadelerle ne ölçüde katıldıkları belirtilmelerini gerektiren standart psikometrik test metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Duygusalık, Dini Deneyim, Psikometri, Faktör Yapısı, Cronbach Alfa, Adaptasyon, Tanrı Algısı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet Akın

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilinmiyor

Kurumsal E-posta Adresleri: aakin@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazın Adresi: Sakarya Üniversitesi (Uyarılma çalışması yapılıp dönemindeki kurum bilgisi.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarılması 2014 yılında bir konferans bildirisi olarak sunulmuştur. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar (Ahmet Akın) ile iletişime geçilerek netleştirilmelidir. Akademik araştırmalarda kullanım genellikle yazarın iznine tabidir.

Test Yılı: 2014 (Türkçe Uyarılma Yılı)

Kaynaklar

Akın, A., Akın, Ü., Sahranç, Ü. Adam-Karduz, F.F., Kaya, Ç., Demir, D. Baykut, İ., & Usta, F. (2014). The validity and reliability of the Turkish version of the Affections of God Scale. 2nd International Conference on Ethics Education, 22-24 Mayıs, Ankara.

Makalenin dijital bağlantısı:
https://www.researchgate.net/publication/262938782_The_validity_and_reli...

Konferans Kitapçığı Bağılantısı: ethicsassociation.org

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: tanri-duygulanimlari-olcegi-toad.pdf

Tanrı Duygulanımları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, orijinal uyarlama makalesinde bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM